

Català **Paco Chanivet, SSSSSSSillex. Del 26 d'abril a l'1 de juliol de 2018. Projecte individual, Sala Petita. Barcelona Producció és una iniciativa de La Capella.**

Imagina que entres en un paisatge sorgit quan s'atura el temps que et situa entre dues dimensions d'una experiència postdigital. Que passeges per un jardí simbòlicament saturat després d'una celebració que ha durat un parell de dècades de tecnoexistència. Imagina que sents l'eco d'una veu que diu: "Imagina que caus, però no hi ha terra. [...] Paradoxalment mentre caus és probable que sentis que flotes i [...] en caure, les persones es podrien sentir com coses mentre les coses es podrien sentir com persones"<sup>1</sup>, perquè "ara ens vigilen també les coses que utilitzem en la vida diària. Envien informació sense pausa".<sup>2</sup>

Imagina que, per moments, hi ha miratges d'un altre espai pla i transparent en el qual no es pot distingir la llibertat del control i on tot és autoreferencial. Però, de sobte, hi trobes un misteri, una gruta, una llum i un reflex. Davant teu sorgeixen ruïnes de l'edat de pedra. I el mineral es multiplica i la matèria comença a xiuxiuejar i suauement es transforma en SSSSSSSillex. La suma de *Swag*, *Smile*, *Selfie*, *Soft*, *Sexy*, *Silicon* i *Sillex*. Te'n recordes? Aquella pedra que, per la seva duresa i capacitat de trencar-se en ascles de vores tallants, es va fer servir a la prehistòria per confeccionar eines tallants i va marcar l'evolució tecnològica de la humanitat. Potser reconeixeràs la seva versió contemporània, el silici, l'element metal-loide més "positiu" de la taula periòdica (Si), convertit irònicament en la matèria primera ideal per produir dispositius indispensables en aquest món connectat en soledat i contra tota negativitat. Si t'acostes a un racó parpellejant, seràs davant<sup>3</sup> una pedra fosca sobre la qual reposen restes de vida extasiades de llum. És

obsidiana, amb la qual els asteques van construir objectes símbol de poder. Miralls negres que servien a la imaginació més que no pas a l'ull, fets no per mirar-s'hi, sinó per perdre-s'hi i desaparèixer. De cop i volta, una veu "xamànica" interior t'adverteix que els miralls "devoren una mica de llum quan la reflecteixen",<sup>4</sup> i que tot objecte de poder és a la llarga objecte d'esclavitud. Continua imaginant, perquè per transitar per aquest paisatge necessites més narració que informació. Estàs fart d'informació, i l'experiència t'ha demostrat que més informació no condueix necessàriament a millors decisions, perquè la comunicació ja no informa, només acumula.

Avisa l'artista que "la variada naturalesa dels elements dels quals s'alimenta aquest lloc no és fruit de l'atzar, sinó que han estat seleccionats introduint conceptes com ara *narcisisme*, *alteritat*, *transparència*, *acceleració*, *depressió* i *positivitat* en els motors de cerca d'eBay i Amazon". Així que aquí l'atzar no és sinó mètode. Els materials esdevenen conceptes, els conceptes es materialitzen en objectes, i aquests, en nosaltres.

Així és com aquesta xarxa de pedra,<sup>5</sup> alhora dinàmica i bigarrada, atrapa narcisos mutants barrejats amb logotips desconstruïts de targetes d'acceleració gràfica, mentre una estructura en forma de foguera<sup>6</sup> ignífuga exhibeix productes de cura personal que allisen singularitats per facilitar-ne la inserció en el capital. Simultàniament, un suport de pantalla<sup>7</sup> insinua articulacions de l'esquelet tècnic que ens mou en una societat on fins i tot les relacions afectives esdevenen espectrals. Al seu costat, un ganivet<sup>8</sup> emigrat dels suburbis d'un joc *online* subjecta una còpia tova de la fulla de l'arbre més antic, el *Ginkgo*

*biloba*, que va existir abans que els nostres cervells i que ara prenem en gotes o càpsules per concentrar-nos. Perquè, saturats d'informació, la nostra atenció s'ha convertit en un actiu econòmic a la societat del rendiment. Al fons, a tall d'oracle, un accident geològic en forma de mirall-font<sup>9</sup> no ens apaga la set, sinó que ens lubrica la mirada. Cobert de material aïllant en cru, facilita el procés d'individuació; i deformant la correspondència amb qui s'hi mira, fa més complexa la nostra pulsio escòpica. Perquè la font t'observa mentre plora en *loop* sobre el teu reflex gràcies a un dipòsit de llàgrimes artificials.

Del terra, una mà primitiva<sup>10</sup> brota d'una muntanya d'anacards antidepressius, alhora que sosté el giny contemporani que millor reflecteix un problema ancestral: allò que ens allibera, al mateix temps ens esclavitzava. No et pensis que és per casualitat que cal ajupir-se per llegir l'*hyper-poema* que, a través d'una animació estandarditzada pel *software* més efectista del mercat, exhibeix la pantalla de l'artefacte intel·ligent. Quan ens ajupim, recordem com caminaven els nostres germans evolutius. L'esforç de la raça humana per dreçar-se ha estat tan enorme, diu l'artista, que la tendència a vinclar el coll davant les pantalles suposa un descans atàvic, i cita: "Les mans que teclegen a tota velocitat sobre una pantalla no són altra cosa que les mans d'un simi que agita un pal. Les mans són un element fonamental com a primer gest tècnic. [...] Quan subjectem un objecte, el traïem del flux de l'esdevenir i el convertim en problemàtic, en una cosa sobre la qual ens podem preguntar coses, indagar usos i experimentar. Però la manipulació dels objectes digitals, més que no pas l'abstracció →

→ del temps, el que genera és un continu estirament d'aquest, un *scroll* infinit [...] que frega les coses sense penetrar-hi".<sup>11</sup>

L'individu, el jo i el gest narcisista són els altres visitants d'aquest lloc. Aquí s'adonen que potser el subjecte mai no havia tingut tants objectes, formes i estructures d'autoconeixement com ara. Però hi ha una paradoxa que assenyalava aquesta manca, ferida ignota i primigènica, angoixa corporal que no s'ha pogut solucionar: el fet que podem veure l'altre però no a nosaltres mateixos. I al nostre món, "en el seu afany de veure's, l'home es comença a percebre com a informació que cal produir i acumular [...] es tracta d'una constant quantificació de la vida humana que acaba generant una reificació i alienació: una transformació del subjecte en objecte-mercaderia".<sup>12</sup> Per això hem hagut d'assumir que la

subjectivitat ja no és el lloc privilegiat per a l'emancipació. I el que és narcisista s'assenyala amb menyspreu, oblidant que "l'origen del gest narcisista prové del fet que aquesta falta ens fereix i ens porta a buscar els mitjans, més enllà dels nostres límits físics i mentals, per omplir aquest buit".<sup>13</sup> El subjecte es llança a la recerca d'imatges que el reflecteixin. Per això el gest narcisista és natural, "perquè finalment busca l'autoconeixement. El que passa és que aquest gest, que és essencialment una necessitat humana de profunditat, es desvirtua quan només serveix a la vanitat".<sup>14</sup>

Entre el jo i l'ego, entre el que és real i el que és virtual, entre l'exposició, el verger i la troballa arqueològica, cada espectador podrà explicar des d'aquí la seva pròpia història sobre aquesta falla distòpica. No obstant això, més que únicament crítica, el

que hi ha aquí és el resultat del que l'artista anomena *fascinació crítica*. Un procés entre l'encantament, la sorpresa, l'estranyament i la por. Una posició crítica des de dins, embolicada i contradictòria. Una sàtira feta amb aquest sentit de l'humor una mica inconscient que necessitem per sobreviure.

Mireia Sallarès

*La producció de les peces s'ha desenvolupat en estreta col·laboració amb l'artista Patricio Rivera i la pensadora Alejandra López Gabrielidis, sense els quals aquesta exposició no hauria estat possible. L'artista agraeix el suport del centre de producció Hangar.org, en especial de Pense i Marzia, així com l'ajuda de Yago Hortal i Ali Yerdel.*

**Paco Chanivet** (Sevilla, 1984) és llicenciat en belles arts, i també té estudis en antropologia social i cultural i en direcció i guió cinematogràfic. Algunes de les seves aportacions a l'àmbit artístic local han estat per a Tràfic Experiència fotogràfica (CCCB), *El lugar de los hechos* (Sala d'Art Jove), *ClaResil 2012mg* (La Capella), *Audio-deriva para el Archivo J. R. Plaza* (La Virreina Centre de la Imatge), *Blue Seven Phenomena* i *100% Desván* (Sant Andreu Contemporani), *F de Ficción* (Can Felipa Arts Visuals), *Constelaciones familiares* (Sala Muncunill EspaiDos), *Ne travaillez jamais* (ADN Platform, ADN Galería) i *Siga los rastros como si fuera miope* (Arts Santa Mònica). Actualment, resideix com a artista de llarga durada al centre de producció Hangar i a mitjan 2018 a La Escocesa.

<sup>1</sup> Hito Steyerl, *Condenados a la pantalla*, Caja Negra, 2014.

<sup>2</sup> Byung-Chul Han, *En el enjambre*, Herder, 2014.

<sup>3</sup> *ICÀRIA ELÈCTRICA / MIRALL D'OMBRA*.

<sup>4</sup> Andrés Ibáñez, *A través del espejo*, Atalanta, 2016.

<sup>5</sup> *PSICOARQUITECTURA D'ACCELERACIÓ FÀTUA*.

<sup>6</sup> *SUAVITZA. CONTROLA. PROTEGEIX*.

<sup>7</sup> *LA MEVA POLÍTICA M'OBLIGA A SEPARAR L'ESPERIT DEL SILICI*.

<sup>8</sup> *TARDOR COGNITIVA*.

<sup>9</sup> *NO TOT ÉS VETLLA LA DELS ULLS OBERTS* (en col·laboració amb Patricio Rivera).

<sup>10</sup> *ETERN RETORN* (la poesia és una col·laboració de l'artista amb Alejandra López Gabrielidis).

<sup>11</sup> Alejandra López Gabrielidis, "Una danza alrededor de lo concreto", *La datificación*, Universitat de Barcelona i Universitat Rennes 2, 2018.

<sup>12</sup> Alejandra López Gabrielidis, "Las fronteras del cuerpo y del objeto digital en la subjetividad contemporánea", Universidad Nacional de Cuyo, Mendoza, 2017.

<sup>13</sup> Alejandra López Gabrielidis, *La présence distribuée du sujet dans les objets numériques et Internet*, Université Rennes 2, 2014.

<sup>14</sup> *Ibidem*.